

FINANSMINISTERIET

Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg
Christiansborg

Finansministeren
22. maj 2014

**Svar på Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalgets spørgsmål nr. 332
(Alm. del) af 24. april 2014 stillet efter ønske fra Jakob Engel-
Schmidt (V)**

Spørgsmål

Hvad er det gennemsnitlige provenu for statskassen for en lønmodtager, der starter egen virksomhed?

Svar

Virksomheden for de offentlige finanser, når en lønmodtager starter egen virksomhed, vil afhænge af en række faktorer, herunder forskellen mellem den potentielle indkomst henholdsvis som lønmodtager og som selvstændig samt forskelle i beskattningen heraf. Hertil kommer, at den umiddelbare virkning i forhold til de offentlige finanser i princippet afhænger af, om lønmodtageren er privat eller offentligt ansat, og om ændringen påvirker den samlede offentlige og/eller private beskæftigelse.

Overordnet er selvstændige en forholdsvis heterogen gruppe, der kan have meget svingende indkomster, og hvor indkomsten som nystartet selvstændig (og i en årrække herefter) eventuelt kan være ret beskedet og ikke nødvendigvis repræsentativ for indkomstpotentialet på lidt længere sigt.

Det er derfor ikke nødvendigvis retvisende at betragte selvstændige i et givent år, hvilket også skal ses i lyset af, at indkomsten for selvstændige er relativt konjunkturfølsom m.e. Hertil kommer, at selvstændige har mulighed for at udskyde skattebetaling og spare op i virksomheden. Således er opgørelsen af et års skattebetaling ikke nødvendigvis retvisende for selvstændiges mere langsigtede bidrag til de offentlige finanser.

Tilsvarende er det vanskeligt at opgøre det alternative indkomstpotentiale på længere sigt for selvstændige, hvis de i stedet hypotetisk var forblevet lønmodtagere eller var overgået til at være lønmodtagere. Det er således i praksis yderst vanskeligt at skønne over de mere langsigtede konsekvenser af at være selvstændig frem for at være lønmodtager.

Spørgsmålet er konkret søgt belyst ved at opgøre det gennemsnitlige nettobidrag til de offentlige finanser for henholdsvis selvstændige og lønmodtagere samt

ledige (jf. Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalgets spørgsmål nr. 333 af 24. april 2014).

De opgjorte nettobidrag omfatter her alene de betragtede gruppers gennemsnitlige betaling af direkte skatter fratrukket gruppens gennemsnitlige indkomstoverførsler fra det offentlige. Det vs. opgørelsen omfatter ikke gruppernes betaling af moms og afgifter mv., gruppernes træk på offentlig service eller andre evt. afledte effekter for de offentlige finanser. For offentligt ansatte lønmodtagere indgår dog i opgørelsen den umiddelbare lønudgift.

Opgjort på denne måde udgør det gennemsnitlige årlige nettobidrag til det offentlige fra gruppen af selvstændige omkring 85.000 kr. i 2011. Det er sammenlagt af gennemsnitlige indtægter på 105.000 kr., der imidlertid omfatter også af udgifter til offentlige indkomstoverførsler på godt 20.000 kr., jf. tabel 1.

Tabel 1

Gennemsnitlige årlige nettobidrag til offentlige finanser, ekskl. forbrugsafgifter mv., 2011

	Selvstændige	Lønmodtagere		Ledige
		Privat	Offentlig	
1.000 kr.				
A. Indtægter fra indkomstskat mv.	105	164	129	35
B. Udgifter til indkomstoverførsler mv.	-20	-1	-3	-143
C. Gns. nettobidrag (A+B)	85	163	126	-107
D. Offentlige udgifter til løn mv.			-375	
E. Nettobidrag inkl. lønudgift (C+D)			-249	

Anm.: Det er taget udgangspunkt i indtægter og udgifter, der direkte kan fordeles til enkeltpersoner. Oplysningerne er baseret på de slutlignede indkomster opgjort for hele indkomståret. Indtægter fra indkomstskat mv. og udgifter til indkomstoverførsler mv. er opgjort som gennemsnittet for de betragtede grupper. Opdelingen på privat og offentlig beskæftigelse tager udgangspunkt i RAS-opgørelse, der er baseret på ansættelse ultimo november i året. Det indebærer, at personer, der har skiftet beskæftigelse i løbet af året, er kategoriseret med udgangspunkt i beskæftigelsestypen ultimo november.

Kilde: egne beregninger på basis af en stikprøve på 33,3 pct. af befolkningen for 2011.

Som det fremgår, er der væsentlig forskel på de betragtede gruppers opgjorte gennemsnitlige nettobidrag til det offentlige. Disse forskelle afspejler i stort omfang, at de betragtede grupper – udover forskellen i arbejdsmarkedetsstatus – har meget forskellige karakteristika og derfor ikke er umiddelbart sammenlignelige, blandt andet med hensyn til det gennemsnitlige uddannelsesniveau mv.

Forskellen i gruppernes gennemsnitlige bidrag til de offentlige finanser kan derfor ikke fortolkes som virkningen for de offentlige finanser, når personer går fra en gruppe til en anden.

Hvis en offentligt ansat lønmodtager starter egen virksomhed, vil det offentlige som udgangspunkt spare udgiften til vedkommendes afbønning. Men det

offentliges lønudgifter vil som let set ikke blive reduceret, med mindre der samtidig sker et tilsvarende fald i den offentlige beskæftigelse.

Hvis en ledig starter egen virksomhed, vil det offentlige som udgangspunkt spare en væsentlig udgift til overførselsindkomst og må derfor forventes at opnå et merprovenu (forudsat at der samtidig sker et fald i den samlede ledighed). Størrelsesordenen af et sådant merprovenu er dog usikkert og afhænger blandt andet af, hvilken indkomst en given ledig kan ventes at opnå som selvstændig.

Med venlig hilsen

Bjorne Corydon